

Partiya me şanaziye bi vê derbazbûyiya pîr ji hemase û berengarî û bi wan xwînên rengîn ve dike ku li pêxema bidestvehatina armancên xelkê Kurdistanê de rijiya ye ser xaka pîroz a Kurdistanê û deşt û dolên welat rengîn kirine...

Tahir Mehmûdî

...» 3

Bidestvehatina mafên netewî yê gelê kurd di çarçoveya Îraneke demokratîk û federal de

AGIRÎ

Biryarnameyek giring
biryarnameya çavdêrî bi ser bazirganiya çek û teqemeniyan di civêna kora giştî a NY de hat pejirand, û Piraniya welatên weke Amerîka, Berîtaniya, Çîn û Firansayê ku çek û teqemeniyan dişînin welatên din, bi dengê xwe ê erênî, piştewanî ji biryarnameya han kirin. hêjayî basê ye ku Îran û Koreya bakûr û Sûriyê dijî vê biryarnameyê ne.

Duheftnameyek Siyasetî-Giştî Ye, PDK Îranê diweşîne

www.kurdistanmedia.com/kurdî

www.agirimedia.org

Hejmar (203) 04-04-2013 Buha (150) Tûmen

Xobî Emînî

Newrozê tirs xiste nav dilê diktatoran

...» 4

Riza Fethullanijad

Bazar germî bo hîlbijartinê

...» 5

Selîm Zencîrî

Ew bav mir!

...» 7

Eskender Cexferî

Ka keziyên rewşen ka biskên dirêj

...» 9

Şehab Xalidî

Cudahiya di navbera du peyamên newrozî de

...» 10

Şehîdên Kurdistanê rûmeta me ne

kurdistanmedia.com © 2013

Rêûresma 10'ê Xakelêweyê li binkeya Deftera Siyasetî PDKÎ de birêve çû.

sibêdeya roja 30'ê Adar a 2013'an, rê û resm bi amadebûna sekreterê giştî yê PDK Îranê, endamên reberî, malbat û pêşmergekên PDK Îranê, bi serdana goristana şehîdan dest pêkir. Beşa yekem a rê û resmê bi rêjeya Eskerî li fêrgehê heya ser goristana şehîdan dest pêkir û piştê rêzdar "Mistefa Hicrî" li gel Xedîce Lahîcanî kiça şehîd "Mela Ebdullrehman Lahîcanî" û xûşka şehîd "Mirad Lahîcanî", gul li ser gora şehîd "Seyîd Selam Ezîzî" danîn.

Piştê pêşangaha nîgarên şehîdên PDK Îranê ji aliyê sekreterê giştî yê PDK Îranê û "Xatûn Ruqeye Samedî" xêzana "Şehîd Xale

Şêx Mihemed Bilabasi" û dayîka "Şehîd Yûnis Bilbasî" ve ji bo beşdarbûyan hat vekirin.

Li beşa duyem a rê û resmê de ku li hola merasimên PDK Îranê de birêve çû, Li destpêkê de sirûda netewî a "Ey Reqîb" hate xwandin û piştê çend xulek bêdengî borêzgiştina ji canê paqij ên şehîdê Kurdistanê hat ragehandin. Paşan peyama komîsiyona Komelayetî ji aliyê rêzdar "Tahirî Mehmûdî" Endamê Komîteya Nawendî a PDK Îranê hat pêşkeş kirin.

Naweroka vê rêûresmê sirûdên taybet bi roja şehîdan, û herweha xwendina peyama hevbeş a rêxistinên Ciwanan, Jinan û Xwedekarên Demokrat ên Kurdistanê ji aliyê dirêz "Xalib Hebbî" endamê heyeta birêveberiya yekîtiya Xwedekaran ve bû.

Sê dehik û rapirsiyek

sergotar

Ew referandoma ku li 10'ê Xakelêweya sala 1358'an (Adara 1979'an) bo diyarîkirina sîstema hikumetî piştî hiloşîna rejîma paşatîyê birêve çû, herçend bi berçav wek hîlbijartuneke demokratîk xuya dikir, lê li pişt vê pêngava bi berçav demokratîk şeweya herî xirap ya zewtkirina heqê hîlbijartinê hatibû veşartin. Jiber ku, xelk hatibû serpişkîkirin ku tenê di anvbera sîstema "Paşatî" û "Komara Îslamî" de yek ji wan hîlbijêrin.

Xelkê Îranê ku rejîma paşatîyê nasîbûn, û gelek êş û azar ji dest vê rejîma paşatîyê dîtibûn, diyar bû ku amade nabin ku dengê xwe bidin sîstema paşatîyê. Lewra xelkê Kurdistanê wê demê bi nîşaneya nerizayetinîşandan li hember demokratîknebûna refrandomê ew raferandom baykot kirin.

Encama vê rapirsiyê jî, her berahiyê de, rohn û êşkere bû. Jiber ku Xomênî her zû ragehandibû ku yên deng nedin sîstema "Komara Îslamî", tê ve wateyê ku ew Îslamê naxwazin. Li encam de li roja 12 xakelêweya 1358 de hate raghandin ku komara Îslamî bi pairaniya nêzik bi tewaya dengê hatiye hîlbijartin. Piştî referandoma sala 1358'an heya niha rejîma Komara Îslamiya Îranê tu referandomek din birêve nebiriye. Jiber ku li heyamê zêdetir ji sê dehikan deshilatdariyan wan de çendîn bi nav hîlbijartin li vî welatî de birêve çûne, û li qonaxên curbicur, bi taybetî piştî hîlbijartinên serkomariyê, û derxistina navê Ehmedînijad ji sindûqên dengdanê wek serkevtiyê di rikeberiya hîlbijartinê de, ku bû sedema rabûna xelkê û destpêkirina çendîn meşên nerazîbûnê ên berfireh ku di rastî de pêpkên rejîmê lerizandin, êdî ji wan re îsbat bûye ku êdî tu pêgeheke wan, di nav xelkê de nemaye, û her referandomek dikare bê wateya bidawîhatina sîstema deshilatdariya wan û rûxana koşka dîktatoriya wan, ya ku li ser xwîna xelkê bêçare ê welat û li ser dexelkarî û riyakariyê hatiye avakirin.

Rêzdar Mistefa Hicrî Sekreterê Giştî Ê Pdkî Bi malbatên şehîdan re civiya

Rêuresma 10'ê Xakelêweyê li binkeya Deftera Siyasîa PDKî de birêve çû.

Kurdistanmedia: Sekreterê giştî yê Partiya Demokrat a Kurdistanana Îranê li binka Deftera Siyasî bi malbatên serbilind yên şehîdên rêya rizgariya Kurdistanê re civînekpêk anî.

Di vê civînê de birêz Mistefa Hicrî got: "Gelek caran hikumet û dijminên me ji me bihêz-

tir bûne û gelê Kurd li Rojhelata Navîn de li hemberî van dijminan sekinîne, û lehengiya xwe nîşan dene.

Rêzdar Mistefa Hicrî li dirêjahiya axavtina xwe de eva jî anî ber bas û got: "Li gorî ev rewşa ku Kurdistanana Turkiyê û Sûriyê têde ye, çavnehîriya vê tê kirin ku ev jî weku Herêma Kurdistanê bi mafên xwe şad bin".

Sekerterê giştî yê PDK Îranê amaje bi rewşa Kurdistanana Îranê jî kir û got: "Li Kurdistanana Îranê rejîm bi hemû hêz û şiyana xwe li hewla serkûtkirina hevvelatiyan de ye, lê hesta neteweyî di vê beşa Kurdistanê de jî zor bihêz e, û roj bi roj bihêztir dibe, û keç û xortên me heta li girtîgehên rejîm de şehîd bûn, lê qet amade nebûne serê xwe bo rejîm xwarkin".

Daxwaza 200 zindaniyên Kurd ji berpirsiyarên hikumeta herêma Kurdistanê

Li gor nûçegehaniya Ajansa Kurdpa: Nêzîkî 200 kes ji hevvelatiyên Kurd ên herêma Kurdistanê li zîndana "Recayî şehra Kerecê" hatîne destbiserkirin û malbatê wan jî tu zanyariyek ji çarenivîsa wan nînin.

Li gor zanyariyên ku li ser zîndana Recayî şehra Kerecê bilav bûne, wan zîndaniyan daxwaz ji berpirsên herêma Kurdistanê kirine ku bilez alîkariyê bidin wan.

Dewleta Turkiyê dengê neteweyên yekbûyî bilind kir

Berdevkê komîsaryaya bilind a Rêkxirawa NY bi sedema derkirina 600 penaberên Sûriyê rexneyek tund li dewleta Turkiyê girt.

"Fîlîmîng" ev kiriyara Turkiyê bi dijî yasaya navnetewî û mafên mirovan da zanîn. Ji aliyek din ve rêkxirawa Lêborîna Navnetewî, derkirina van 600 penaberên Sûriyê ji aliyê Turkiyê ve wek giringîndana dewleta Turkiyê bi mafên penaberan dazanîn.

Turkiyê piştî pevçûna polîsên Turkiyê û penaberên kempa "Şanlı Orfa", 600 penaberên vê kempê derkirin.

Deqê peyama birêz Tahir Mehmûdî berpirsê komîsyona komelayetî a PDKÎ bi boneya roja şehîdên Kurdistanê

Xelkê xebatkar ê Kurdistanê!
Malbatên serbilinde şehîdan!
Endamên birz ên rêberî û kadr û pêşmergeyên hêja!
Mêhvanên birêz!

Em ji dil û can xêrhatina we dikin, bo rêuresma 66'emîn salvegera bidarvekirina Pêşewa Qazî Mihemedê nemir û hevalên wî Seyfî Qazî û Sedrî Qazî ku li Çarçiraya Mehabadê bi destê celadên rejîma paşatîyê hatin bidarvekirin, ku piştî roja 10'ê Xakelêwe wek roja Şehîdên Kurdistanê hate binav kirin. Ew yek jî bi sedema meznahîya vê qurbanîyê ye ku li vê rojê de pêşkeşî baregfeha azadiyê hatiye kirin. Cuda ji vê jî em dixwazin vê rojê bikne derfetek bo yad û bîranîna Komara saw a Kurdistanê, ku pêşewa wek yeke-mîn serkomarê modern ê Komara Kurdistanê, çawan bi şanazî ve li hemberî cînyetkarên deshilatdar de sekîni, û bi xweragirî ve çû bin darê îdamê.

Qazî Mihemed heke ketiba pey jiyana taybetî a xwe, û amade ba ku sitûyê xwe li hemberî daxwaziyên rejîma paşatîyê de bitevîne, gellek bi hêsanî dikarî ji miirne rizgar be. Lê wî hiozra jiyane meztir ji berjewendiya neteweya xwe dikir, û lewra jî rîya mirinê bi şanazî ve li pêxema serbilindiya neteweya xwe de hîlbijart. Pêşewa em hîn kirin ku mirovên şoreşgêr li her

pile û payeyek civakî û siyasî de be, û her nav û navdariyek hebe, wê demê şoreşgertiya xwe îsbat dike ku gellek pêdagirane li pêxema armancên gelê xwe de tekoşînê bike, û di vê riyê de ji mirinê jî netirse. Rast e ku Pêşewa hate şehîdkirin, lê şehîdbûneke ew qas ciyê şanazî ve hîlbijart ku bo heta heta navê wî bibe remza xebat û serînetevandinê. Lewra jî li dîroka xebata gelê me de, wek serkarwanê şehîdan hatiye naskirin û roja şehîdbûna wî jî kirine roja şehîdên Kurdistanê. Hevalên hêja! Piştî şehîdbûna Pêşewa Qazî Mihemed de, bi hezaran kesî ji têkoşerên partiya Qazî, bi şanazî ve li pêxema man û hebûna gelê xwe de canê xwe gorî kirin û emegdariya xwe bi rê û şopa şehîdan selimandin. Li nav şehîdên partiya me de, ji jinên xebatkar, ciwanên têkoşer, xwendekar, mamosta bi giştî û mamostayên zankoyê bi taybetî, û xelkê gund û bajar û mamostayên ayînî, û zarokên hejar û dewlemend û bi kurtî tewaya tex û qatên civaka kurdewarî xûya dikin, û bi dehan takên pispor li warên curbicur ên zanistî ku li serveyî hemiyana Pêşewa Qazî Mihemed û Dr. Qasimlo û fDr. Şerefkendî dixûyin.

Giringiya xebata gelê Kurd tenê li wir de nine ku bi sedan salî dom hebûye û serkevtin û têkşikaneke zor bi xwe ve dîtiye, belkû mgiringî

û pîroziya wê pitir li wir de ye, ku xortên wî gelî li her rewşekê de bi bûna her deshilatek nawendî, alaya pîroz ya xebat serînetevandinê bilind ragirtine.

Gelê Kurd ne kêfxweş e ku gellek şehîdên zaf hene, ne jî şehîdbûnê wek armanc dibîne, gelê me qet nexwastiye û naxwaze ku bo gihîştina bi hêvî û armancên xwe dilopek xwînê ji leşê xortek wê birêje ser erdê. Lê bi baldan bi vê rastiye ku dujminên gelê me zalim û zordar û xwînrej in, bersiva her daxwazek rewşa û mirovî bi agir didin, û gelê Kurd jî bi neçarî bo parêzgarî ji man û hebûna xwe ji her cure berengarbûnek rewşa mifah wergirtiye.

Lewra bi xatircemî ve em dikarin bêjin ku şehîdên rîya rizgariya gelê me çî ên ku li qada şer û berbirûbûna di gelê hêzên dujmin de şehîd bûn, û çî yên ku hatine bidarvekirin yan li her rîyeke xizmetkirina bi gel û neteweya xwe canê xwe gorî kirne, li her pile û berpirsayetiyekê de bibib, û bi her navekêve bo azadiya gelê xwe xebat kiribin, her hemû jî li refa nemirên dîroka Kurdistanê de ne, û nav û yad û bîreweriyên wan li dilê her kurdek welatperwer de tê bicih kirin. Çavkaniya vê hesta şoreşgêrane jî ku ew kêşana nav qada xebatê û ew han dane ku ew bo azadiya gel bimrin tu car tarî nabin.

Malbatên serbilinde şehîdan!

Dîroka xebat û tekoşîna dîr û dirêj ya PDKÎ tijî ye ji evraz û nişiv û astengî, tevaya rûpelên vê dîroka pîrr ji serfirazî bi xwîna komek ji baştirîn û bi emegtirîn xortên partî û gelê me hatine nivîsandin. Partiya me şanaziyê bi vê derbazbûyîya pîrr ji hemase û berengarî û bi wan xwînen rengîn ve dike ku li pêxema

bidestvehatina armancên xelkê Kurdistanê de rîjiya ye ser xaka pîroz a Kurdistanê û deşt û dolên welat rengîn kirine.

Lewra axavtina partiya me li hember şehîdan û malbatên serbilinde wan, hertim û bi taybetî li rojê wek îro de ew e, ku bi girtine pêşa rêbaza şehîdan maf û azadiyê bi dest bixin, û armancên gel bi destve tînin, yanî di vê riyê de em jî serê xwe dadinên. Li 10'ê Xakelêweya 1326'ê Rojî de rejîma paşatîyê karî ku darek gellek bilind û mezin bibirre, lê bê xeber ji vê ku reh û rişeya vê darê li bîr û hişê her kurdeke welatperwer de şîn bûye, û bi vê sanahiyê nayê binbirr kirin.

PDKÎ bi jixweborîn û cangorîtiya malbatên şehîdan şanaziyê dike, û li vê derfetê de silavan ji wan re dişîne. Malbatên şehîdan kesên herî ezîz ên xwe di rîya azadî û bextewerîya gelê xwe de kine qurbanî. Gellek caran hebûye ku malbata şehîdekê piştî şehîdbûna xortek xwe, xortekê din şandiyê qada xebat û berberekanîyê û nehêlaye ku çepera xortê lehenge wan vala bimîne.

Neteweyek ku xwediyê vê morala bihêz ya şoreşgêrî be, bi xatircemî ve serdikeve, û li encam de digîje hêviyên xwe, lewra em xatircem in ku dujminên maf û azadiyê şikestê dixin û li encam de li hemberî îradeya bihêz ya xelkê Kurdistanê de teslîm dibin. Lewra PDKÎ îro ji her demeke din zêdetir bi serkevtina xebata xelkê Kurdistanê xweşbîn e, û bi geşbînî ve piştî kongireya xwe ya 15'ê di rêbaza xebatê de bi îradeyek qahîm ve pêngavan hildigre.

Doma: R 3'ê

Xelkê tekoşer ê Kurdistanê!

Erkê we li hember şehîdan bi tenê ew nine ku hûn wan bibîr bînin, li roja 10'ê Xakelêwê de herne ser gorên şehîdan û rondikan bo gula perperbûyî ya temenê wan birjînin û kincê xem û taziyê lixwe bikin.

Bo neteweyek zindî ê di halê şoreşê de riya herî baş bo rêzgirtina ji şehîdan ew e ku hewil bihê dan, ku xebat bo gihîştina bi hêviyên şehîdan berdewam be. Bê nîşandan ku ew armanca pîroz ya ku bi dehan hezar kesî xwîn jêre daye û canê xwe di pêxemê de fîda kirine, herweha bilind dimîne.

Xelkê Kurdistanê li pêwendiya bi şehîdan re erkek din jî li ser milê wan e ku tu carî nabe ji wan bixafilin, ew erk jî pêk tê ji xizmetkirin û rêzgirtina ji malbatên wan şehîdên serbilind.

Renge kesek yan malbatek ku derdê dûriya yek ji hezkiriyên xwe tam nekiribe, nezane ku giribgiya vê pêregihîştin û çavdêrkirinê ta çi qasekî ye. Ya rastî ew e ku hevderdî nîşandana xelkê li gel malbatên şehîdan û beşdarîkirina li xem û azarên wan de bi her radeyekê ku îmkân hebe, dikare bandora xwe li ser hest û soza wan malbatan hebe. Vê demê ye ku ew hest bi vê yekê dikin ku heke xortên wan li riya armancên xelkê Kurdistanê de canê xwe bexşîne, û li riya azadî û xweşbextiya gelê xwe de serê xwe danîne, xelk jî emegdar in û li vê riyê de, wê xelata cangorîtîyên wan bidin. Bo birêvebirina erkek weha giirng û şoreşgerane û nîşandana vê hesta pak derheq malbatên şehîdan, tenê roja 10'ê Xakelêwê bes nine. Belkû hemû rojên salê û hemû salên temen, roj û dema bicihanîna vî erkî ne.

Li roja 10'ê Xakelêwê de PDKÎ silav û rêz û emegdariya xwe ji malbatên şehîdên Kurdistanê re dişîne, herweha silavan ji canê pak ê şehîdên sorxelat ê gelê me re dişîne ku canê pak ê xwe di riya bidestvehatina armanca rizgariya neteweya me de bexşîne û bûne sembola fîdakarî û cangorîtîyê.

Em hêvîdar in ku gellek nekêşe ku em rêvîngên azadiya Kurdisstanê pêkve li ser gora şehîdan û li ser gora Pêşewa Qazî Mihmed, cejna azadiya neteweya xwe bigirin.

Bi hêviya vê rojê
PDKÎ
Komîsyona Komelayetî
10.01.1392

Xobî Emînî

Newrozê tirs xiste nav dilê dîktatoran

Newroza îsal bi guhertin û bûyerên ku li herêma Rojhilatê Navîn diqewimin û hemû parçeyên Kurdistanê jî di nav de, mizgîniya biharek xweş û ronî dide netewa kurd. Me dît ku li Bakûrê Kurdistanê dengê aştî û azadiyê li Newroza Amedê bilind bû û Newroz û sersal bi peyama aştiyane û hewildan bona çareseriya demokratîk a birêz Ocalan roniyek taybet xist nav dilê hemû aştîxwazên cîhanê û Kurdistanîyan bi taybet.

Ji aliyekî din li Rojhilatê Kurdistanê, ligel ku ev 34 sal in siyaseteke tund a qirkirinê û pêkanîna xof û tirsê di nav gelê kurd de ji aliyê karbidestên Komara Îslamî ya Îranê ve tê meşandin, da ku gelê azadîxwaz û demokrasîxwaz ê kurd ji maf û xwestekên rewşa û demokratîk ên xwe paşde bide, lê heta niha siyaseta çavtirsandina xelkê bi kuştin, girtin, geflêxwarin û tundiyê bi awayekê bersiv dabû. Lê germ rêveçûna şahiyên Newroza îsal li pîrrianiya bajarên Rojhilatê Kurdistanê, nîşana rabûn û hişyariyê neteweyî û mafxwazane yeku zêdeyî 30 salan e hatiye fetisandin.

Desthilatdarên rejîma tarîperest a Komara Îslamî heta bi Newroz û dîlana kurdî jî hessas in û şabûn û govenda hevvelatîyan weke tirs û xof dibînin bo ser desthilata xwe ya lertzok û sist. Newroz di nav çand û jiyana civakî a gelê me, sembola yekgirtin û tebahî û azadiyê ye.

Loma me dît, ji bona ku şahiyên Newrozê li gund û bajarên Rojhilatê Kurdistanê bi girseyî neyên pîrozkirin, hêzên tarîperest ên Komara Îslamî li Kurdistanê tedbîrên xurt ên leşkerî û ewlekariyê girtin pêşiya xwe. Lê îsal ji hemû salên berê baştir Newroz li gund û bajarên Rojhilatê Kurdistanê hat pîrozkirin.

Sedem jî ev e ku stratejiya çavtirsandina xelkê kurd li Kurdistanê edî bê bandor maye û pîrrianiya xelkê bi awayên sivil nerazîbûna xwe li hemberî siyasatên serkut û qirkirin û xof û wehşet pêkanîna di nav civakê de şermezar dikin. Şahiyên Newroza îsal li Rojhilatê Kurdistanê

xof xistiye nav dilê karbidestên Komara Îslamî û rojev wisa dide xuyakirin ku salên pêşiya me azadiya gelê kurd misoger dibe û dawiya desthilata rejîma Xomeynî weke dîktatorên din ên herêmê dibe.

Peyamek din a Newroza îsal li Rojhilatê Kurdistanê ev bû ku herçiqas veşartî yan nîv veşartî jî be, lê rabûnek derketiye holê û edî gelê kurd li Îranê ji nasnameya xwe xwedî derdikeve û teslîmî siyaseta çavtirsandina Komara Îslamî nabe ku ev 30 sal zêdetir e li dijî gelê kurd dimeşîne.

Ava gola Urmîyê zêde bûye

Çavdêrên nawenda lêkolîna avê li parêzgeha Urmîyê ragehandin ku, ava Gola Urmîyê zêde bûye.

Mêhreg Dustî Rizayî ragehand ku bi sedema barîna Befr û Barînên zaf di sala 1391 û 1392'an de, nêzîk bi 200 milyon mêtira çargoşe av rêjiyaye nava gola Urmîyê de, û ev yek bûye sebebê zêdebûna 40 santîmetr ji ava gola Urmîyê.

Rûpelek din ji cînayetên rejîma Îranê

Roja 5'ê Xakelêweya 1362'an (1983'an), 21 kes ji xelkê bê berevan ên Xelîfeyan û Çeqel Mistef û Gorraxane ser bi bajarê Nexedê bi destê Celadên rejîma Îranê şehîd ketin.

Herweha roja piştê wate roja 6'ê Xakelêweyê rejîmê êrîşî ser gundê Qelatan ser bi bajarê Nexedê kir.

Roja 8'ê Xakelêweyê jî hêzeke yekcar zêde ji pasdar û kirêgirtiyên êrîşî ser gundên Kanîrêş û Pîrancixê li Urmîyê kirin, lê di gel berxwedaniya pêşmergeyên PDKÎ ên hêza sergord Ebasî û hêza şehîd serwan Hatem û hêza Bergirî berbirû bûn.

Di vî şerî de bi dehan kirêgirtiyên rejîma Îranê bûne qurbanîyê siyasîyê şaş ên rayedarên vî rejîmê.

Mixabin div î şerê neberamber de şaş pêşmergeyên qehreman û du kes ji xelkê bê berevan ê Kanîrêşê şehîd bûn. Li Pîrancixê de jî hêzên rejîmê li dema revînê de 17 zehmetkêş û cotkarên Kurd şehîd kirin.

Bazargernî Bo Hilbijartinê

Riza Fethullanijad

Em nêzî şanoyek din a serkomartiyê li Îranê de dibin, û dîsan jî bazargermî gihîştîye kopika xwe. Heke em serhêla nûçeyên pêwendîdar bi hilbijartinê ve carê li malper û rojnameyên aliyên rikeber de bixwînin, bo bîstekê li bîra me diçe ku ew hilbijartin li nav Îranê de û li çarçoveya sîstema Komara Îslamî de birêve diçe, jiber ku bi berçav weha dixûye ku hilbijartîneke rasteqîne û li çarçoveya sîstemê demokrat de heye.

Çend mînakê ji serhêla wan nûçeyên ku li malpeya "xeber online" de bilav bûne weha ne:

Rehîm Meşayî: Silametiya hilbijartinê li stûyê hemîyan e.

Esker Oladî: Pîrsa Mûsewî û Ke-reobî wek şifreyekê ye ku heke nehê vekirin, emê li hilbijartinê pêşîya xwe de di gel kêşeyan berbirû bibin.

Mohemed baqir Qalîbaf: her yekîtiyek bi dûr ji wîlayetê duber-ekiyeke rût e.

Têgehên wek "silametiya hilbijartinê", "alîgiriya ji hilbijartinê", "rapirsî ji xelkê", "dengê xelkê", "kandîdatorên hilbijartinê", û ...hwd, ew qas li serûbendê wan şanogeriyan de têne ducarîkirin, û ew ekter ew qas bi awayek asayî rolê xwe têde dilîzin, ku bi rastî gellek jî cihê heyrîmanê nine, ku hinek ji xelkê bi wan vir û direvan bêne xapandin.

Gellek alî hene ku dijberiya li navbera bandên rejîmê de, dikne hêcetêk bona

beşdariya di vî şanogeriya bi nav hilbijartinê de. Ew yek di demekê de ku tewaya wan dijberiyên li ser bîngeha berjewendiyên wan û parastina pêpêkên nîzamê ye û li rastaya qazanc û berjewendiyên berev pêşveçûna xebata mafxwazane ya xelkê bi dijî Ko-

mara Îslamiya Îranê nine. Belkû ew bazargermî ye, û vî bazargermiyê jî digehîne astekê ku beşek ji xelkê jî bîra wan diçe ku bo beşdariya li vî şanogeriya de hewce ye ku li detpêkê de bersiva wan pirsyanan bihê dan ku serkomar yan nûnerê parlemantoya rejîmê çî deshilatek heye? Çima berjewendiyên çî bandeke nav rejîmê naxwaze ku rexneyan li nebûna pêwendiyên li navbera Îran û Îsraîl û yan jî li navbera Îran û Amerîkayê bi-

gre? Çima çî ekter-eke vî şanogeriya rexnê ji vî yekê nebûye û nine e ku komara Îslamiya Îranê wek rejîmeke terorîst hatiye naskirin? Bo çî rexne ji vî nahê girtin ku siyaseta etomiya rejîma Îranê şaş e? Û bi dehan pirsyanên din.

Heke em li radeya beşdariya xelkê li bi nav hilbijartinan li heyamê zêdetir ji sê dehekên borî binêrin, em dibînin ku ji bilî yek carî, bi giştî dakişaneke berçav bi xwe ve dîtîye, ku ew jî nîşaneyê vî rastiyê ye ku hejmara vî xelkê ku nakevne jêr bandora rewşa destçêkirî ya bi nav hilbijartinê, rojbiroj zêdetir dibe. Lê dîsan jî mirov nikare bandora vî rewşa destçêkirî li ser rakêşana xelkê bo ser sindoqên rewayîdana bi serkût û serberedayiyê li ber çawan wînda bikin.

Komara Îslamiya Îranê ji tev dem û dezgehên xwe, her ji ragehandinên giştî ve bigre heya organên leşkerî û nawendên ayînî, û li her cihî, her ji mînbera mizgevtan heta xwendegê û cihên giştî, bo bazargermiya bo wan bi nav hilbijartinan mifahê werdigre. Li hember de xelkê mafxwazê Îranê li vî pêwendiyê de hewce ye ku li tev derfetan bo nîşandana rastiyan û eşkerekirina vir û direvên rejîmê, mifahê wergire.

Nerîna Lîderan

Teyib Erdoxan

"Sîstema eyaletan wê pêşketinan bi xwe re bêne. Ev jî nîşana bi-hêzbûnê ye. Di dema Osmanîyan de jî Eyaleta Lazîstan û Kurdistanê hebû."

Hesên Memdohî

"her pêşkevîneke zanistî ku derbê li îmana civakê bide, heram e. Ji ber ku wê demê ew pêşkevîna zanistî wê fesadê bilav bike".

Mehmûd Ehmedînîjad

"Balyozên Îranê di cîhanê de balyozên Îmamê zeman in".

Îsmâîl Bêşikçî

"Têgeha Tirk û îslamîyê dibe ku destê dewletê rehet bike, lê ti azadî û mafan, bi Kurdan nade qezençkirin".

Pêşewayê Kurdan canê xwe goriyê neteweya Kurd kir

Ezmûna Komara Kurdistanê bi rêberiya Partiya Demokrat û Pêşewayê Kurdan Qazî Mihemed, yekemîn kiyana Kurdan di şiklê Komariyê de bû ku di rojhelata navîn de kêwêne bû. Mixabin tenê piştî 11 heyvan zext û gîvaşên welatên xwedî hêz weke Rûsiya, Amerîka, Berîtanyayê ku Îran kiribûn qada rikaberiyên xwe ên siyasî, leşkirî û aborî, û herweha satûsewdayên civaka navnetewî bona parastina berjerwendiyên xwe ên hevbeş, bûne sedema vê yekê ku desthelata Pehlewî û Mosko li ser petrola Bakûrê Îranê li hember piştewanînekirina ji Komarên Kurdistan û Azerbaycanê lihevhatinekê pêk bînin û bi vî awayî artêşa rejîma paşatiyê karî di 26'ê Semaweza sala 1325'ê de davî bi temenê Komarê bîne.

Lê ewa ku cihê hûrbînî û balkişandinê ye, biryara Pêşewa Qazî Mihemed di dema jinavçûna Komara Kurdistanê de ye, jiber ku Qazî Mihemed bi li berçavgirtina nebûna balansa leşkirî di navbera Komara Kurdistan û rejîma Pehlewî de û herweha bi li berçavgirtina herifandina Komara Azerbaycanê û kuştara bêrehmane ya Azeriyan li bajarê Tewrêzê ji aliyekê, û ji aliyê din jî bona bi cih gehandina soz û sondên xwe ên ku di dema ragehandina Komara Kurdistanê de li hem-

ber xelkê xwe de dabûn, biryar da ku bona rêgirtin ji rijandina xwîna Kurdan, bi xwe û birayê wî Seyfî Qazî nûnerê xelkê bajarê Mihabadê li Meclisa Milî û herweha kurmamê xwe Mihemed Hisênxan ê Seyfî Qazî wezîrê şer ê Komara Kurdistanê, heya daviya jiyana xwe di nava xelkê xwe de bimînin.

Ev biryara fîdakarane ya dîrokî a Pêşewa Qazî Mihemed bû sedema vê ku rejîma bêbext a Pehlewî di dadgehek fermayîşî de, Pêşewa û du hevalên wî bi îdamê mehkûm bike û mixabin di 10'ê Xakelêweya sala 1326'an de, li qada Çarçira ya bajarê Mihabdê û li cihê ragehandina Komara Kurdistanê, hukimê îdamê tê birêvebirin û cardin dîrok ducarî bû û sê xweşmêr û rêberên Kurdan hatin bi darvekirin.

Pêşewa Qazî Mihemed gellek cesûrane canê xwe di pêxema azadiya gel û nîştimana xwe de gorî kir û bi cangorîtiya xwe pêpikên deshilatdariya Pehlewî lerizand û bi vî awayî bû sêmbola mafxwaziya Krdan û dersa berxwedan û berdwamiya xebatê heya gehiştin bi serbestî û rizgarî ji bindestiyê, di qutabxaneya Demokratê de cihgîr kir. Bi awayekî ku niha jî piştî der-

bazbûna 66 sal bi ser vê karesata pir ji îxanet de, hêj nav û berxwedaniya Qazî Mihemed stêrka ronîderê rêya xebata her Kurdek welatparêz e û herweha PDK Îranê jî weke partiya Pêşewa û pêşrewê xelkê Kurdistanê nehêlaye ku agirê xebata siyasî û mafxwazaneya gelê Kurd ku bi destên pîroz ên Qazî Mihemed ve hatiye hilkirin, bê temirandin.

Lewra PDK Îranê jî bona rêzgirtin ji şehîdên Kurdistanê bi xasmanî fîdakariya serkaranê şehîdan Pêşewa Qazî Mihemed, di biryarek dîrokî de, roja 10'ê Xakelêwê weke roja şehîdên Kurdistanê di-

yarî kiriye û bi vê hincetê her sal bona bicihanîna emgnasî û nûkirina peymana domandina rêya wan a pîroz, rêûresmên curbicur bi rêvedibe û hêvidare ku rojekê li her çar aliyên Kurdistanê de ev roj weke roja şehîdên Kurdistanê bê diyarîkirin.

Ciwanên Çar Perçên Kurdistanê Daxuyaniyek Giring Weşandin

Bi boneya salvegera darvekirina Pêşewa Qazî Mihemed û hewalên wî û herweha roja şehîdên Kurdistanê, 40 Sazî û Rêxistinên Ciwanên 4 Perçên Kurdistanê peyamek belav kirin.

Di peyamê de pêdagirî li ser vê yekê kirin ku her weke di konfransa duyemîn a ciwanên çar perçên Kurdistanê de, mijara roja şehîdên Kurdistanê xistin berbas û tede daxwaz ji tewahiya xelkê Kurdistanê hat kirin ku bona bi fermî nasîna roja 10'ê Xakelêwê weke roja şehîdên Kurdistanê, weke erkê xwe ê netewî hewl bidin.

Dujminê veşartî

Fatih Salihî

Rêkxirawa Neteweyên Yekbûyî, roja 4'ê Nîsana hemû salekê wek roja cîhaniya xebata dijî mînen erdî, û jêhelbirina zanyariyên giştî ên xelkê li ser tehlûkeyan û rewşa qurbanîyên mînen erdî binav kiriye. Armanç ji diyarîkirina rojek weha nîşandana pêşkevîna li warê hildana mînen bin erdê de, û biyavên tirsnaq ên mînen bi cih mayî ye.

Îran yek ji wan welatan e ku her sal, rêjeyek zêde ji xelkên wê dibne qurbanîyê mînen erdî. Bi awayek navincî hemû salê bi taybetî li parêzgehên Kurdî ên Kurdistan, Kirmaşan, Urmiye û Îlamê nêzî 200 kesî tede dibne qurbanîyê wan mînen bin erdê de, û zêdetir ji sê milyon hiktir ji erdên wan parêzgehan bi mînan hatiye dagirtin. Bi awayekê ku li gorî gotina berpirsyarên hikumetî bo hilgirtina mînan li her hiktareke wan ciyan de hewcehî bi sê milyar tûmenî heye, û heke her sal ew kar bigîje encamê, heya 40 salên din hêla bi tewahî mîn nahên rakirin. Helbet heya niha jî serjimêriyek serrast ji mînen erdî, wate vê dujminê veşartî ji aliyê rejîma Ko-

mara Îslamiya Îranê ve bi kom û komilkên navdewletî û heta bi bîrûraya giştî a navxwe a welat jî nehatiye ragehandin. Jiber ku heya niha lêkolîneke hûr û durust li ser qurbanîyên mîne birêve neçûye û ew serjimêriyên li ber dest nikarin durust bin, lewra heke lêkolîneke durus wek vê lêkolînê ku li welatê Nîpal de birêve çû, li Îranê de negîje encamê gelek zehmet e ku bê gotin ku ew amarên ku Îran bi awayek ne fermî bilav dike, çiqas rast û durust bin. Lêkolînên meydanî ku ji hêla rêkxirawên ne hikumî ve birêve çûne, nîşan didin ku nêzî 16 milyon mînen bi cihmayî û jikarnexistî, li herêmên sînorî ên Îranê de hêla mane, ku beşek herî zêde li nav xaka parêzgehên Kurdî de ne, û bi awayê navincî li her rojekê de 2 heta 2.2 kes dibne qurbanîyê mînen bicihmayî ji şerê di navbera Îran û Îraqê.

Hêjayî basê ye ku Komara Îslamiya Îranê heya niha jî konvansiyona Otawa îmze nekiriye. Ew Konvansiyon rêgiriye ji endamên xwe dike ku çekên weha berhem bînin ku êş û azarên dirêjheyam bi cih dihêlin, bi taybet mînen dijî

takekesî. Ew yek jî tê wateya pêbendnebûna Îranê bi yasayên navneteweyî. Mixabin karbidestên rejîma Îranê her niha jî piştî 25 salan ku li ser şerê Îran û Îraqê re derbas dibe, hêla bi awayek micid hewil nedane ku herêmên sînorî ji mînen bin erdê de paqij bikin, û gelek caran bi hêcetên curbicur bi dehan qadên nû yên mînan ava kirine, û bixwe jî hokar û sedemê sereke yên qurbanîbûna xelkê wan herêman in, lewra heta dema ku Komara Îslamiya Îranê li ser kar û kiryarên xwe berdewam be, û xerîteya qadêm mînan eşkere neke, û pêngavên hewce bo paqijkirina wan herêma hilnigre, bêguman ew dujminê veşartî wate mîn, wê herroj xelkê herêmê bike qurbanî, û cihên paqijkirî ji qadên mînan nahê xuyakirin.

Li dawiyê de serbarê mehkûmkirina Komara Îslamiya Îranê li warê çandina mînan û hewilnedan bo bê bandorkirina mînan li parêzgehên Kurdî de, û pabendnebûna bi komîsyona Otawa, dibe ew rastiya bihê eşkere kirin ku herçend PDKÎ xwediyê hikumet û dewletê nine, lê bi sedema vê ku partiyeke mirovtewer û mirovdost e, bi awayek ji awayan konvansiyona Otawa wajo kiriye, û pêbend e ku li tu rewşekê de ne mînan berhem bîne, û ne jî ji vê dujminê bi tehlûke mifahê wergire, ku ew jî vedigere ser binema û pîrensîpên modern ên PDKÎ, ku berdewam pêbendbûna xwe bi konvansiyonên cîhanî bi kar û kiryarên usulî ên xwe selimandiye.

Rojev

Ew bab mir!

Selîm Zencîrî

Binav hilbijartina gera 11'mîn a serkomariya Îranê qirare du mehên din birêve biçe. Nimayîşek ku gelek medya û nawendên siyasî ên dever û cîhanê çav tê girtine û bi

hûrî dişopînin. Li vê navberê de bask û bandên cuda yên rejîmê jî serbarê hin dubendî û nakokiyên selîqeyî, ketine germkirina tendûra binav hilbijartinê û şerê zêringirî ê xwe kirine pêxora medyayan û dixwazin bi vê çendê dîsan raya giştî a Îran û cîhanê bixapînin û hêvîdar bi guhertinan û reformên siyasî bikin. Bi taybetî ku niha rejîma komara Îslamî li asta navxweyî û derêkî li xirabtirîn rewşa xwe de ye û rewatiya xwe ji dest daye.

Her ew rêkar û taktîkên ku sê dehsalî di qonaxên cuda de girtine pêşberî xwe û karîne temenê xwe pê dirêj û desthilata şûm a xwe jî berdewam bikin, niha jî di şêklên din de lê bi heman naverok û armançê ve didome. Ya herî girîng ewe ku herdem qelşên selîqeyî ên ji ber deshilat û dizî û talana zêdetir li navbera eniyên rejîmê de kûrttir û berfirehtir bûne, şanogeriye rejîmê jî berdewam kirine û bandekî xwe ê nermrewtir weke alternatîv dide nîşandan

daku refên yekgirtî ên xelkê li dijî xwe têk bide û xwe ji hêrs û kîna pengurî a wan biparêze. Vir de rol û listikvaniya bandên cuda yên rejîmê girînge ku êdî ji xelkê Îranê û raya giştî re eşkere bûne û nikarin çî din bi navê reformxwazî û fişqiyatên din xelkê bixapînin û tendûra hilbijartinê gor dilê pîregur û nîzama wî geş û germ bikin.

Ji ber ku her ew binav reformxwaz bûn ku li xirabtirîn rewş û qonaxên jiyana rejîmê de gemiya wê li deryaya tofanî de rizgar kirine û gihandine devbehrê.

Dom R: 9

Hevpeyvîn: Faxir Molûdî

Îqbal Elîremayî naskirî bi Mam Îqbal kurê Fethulla sala 1338'an li gundê Bêsarî a ser bi bajarê Merîwanê, di malbatek hejar û desteng de hatiye dinê. Her di zarokatiya xwe de jiber feqîrî û destengiyê nikare here xwendîgehê. Mam Îqbal derheq nasyariya xwe bi PDK Îranê re weha dibêje; "Sala 1357'ê rêkxirav û aliyên siyasî derketin holê û di nav bajar û gundên Kurdistanê de çalakî dimeşandin. Wî çaxî çend kesên weke Seyîd Resûl Babî Gewre û Se'îd Efşar li bajarê Mihabadê ve dihatin dewera me û civînên siyasî û civakî ji xelkê deverê re pêk dianîn û basa PDK Îranê û mafê otonomiyê û herweha basê qedexebûna jin bi jinî û bi zorî jin bi şûdan û herweha sitandina mikê xelkê ji Axayan û vegeandina wan bo xwediyên wan dikirin. Ew civînên han bandor xist ser xelkê deverê û bû sedem ku gelek xurtên Kurd bên û tevî PDK Îranê bin. Ez jî yek ji wan xortan

bûm ku di Befranbara sala 1358'ê de bi awayek fermî li bajarê Merîwanê Bûme pêşmerge. Mam Îqbal derheq roja herî xweş a jiyana xwe dibêje; Dema hêzên PDK Îranê li kimyabarana Helebçê rizgar bûn, Dr. Qasimlo hat pêşiya me û civînek ji kadr û pêşmergan re pêk anî.

Di civînê de min li dor kimyabaran û şerê navbera du dewletên Îranê û Îraqê pirsyar lê kir û di bersiva min de got; "ev kimyabaran karesatek pir dilêş e ku bi ser Kurdan anîne, lewma emê xebata xwe bidomînin û bo demê ji xwbatê nasekinînin û ez jî weke we hemûyan kolepiştîyê dê avêjim piştî xwe û digel ve dibim", herweha li dor şerê Îran û Îraqê jî got; "Bîr û Hizra me bi tenê li ser çiyayên Kurdistanê ye, jiber ku heya niha çiyayên Kurdistanê li piştî me sekinîne, lewma me xebata xwe bi tu alî û dewletekê ne girêdaye.

Îqbal Elîremayî roja herî nexweş a jiyana xwe weha tîne zi-

man; "Sala 1368'ê em li baregehên PDK Îranê li Qislanê bûn ku RDK Îranê nûçeya birîndarketina û pişt re şehîdbûna Kak Dr. Qasimlo belav kir. Ez pir aciz bûm lê min soz da ku her weke rêberê me yê şehîd Dr. Qasimlo di got; Ezê rêya şehîdan bidomînim û heya bêhna min kar dike ez vê rêbazê bernedim".

Îqbal Elîremayî dibêje sala 1372'an min li bajarokê Bazyan a ser bi herêma Kurdistanê keçek peyda kir û min jiyana hevpar pêre pêk anî. Berhema jiyana me jî du zarok in bi navên Tajan û Bêsarî. Ez pir li jin û zarokê xwe hez dikim, bixasmanî hevîna min, jiber ku di tewahiya zehmetî û nexweşiyên jiyana li piştî min bûye û xwediyê hizra PDK Îranê ye û berpirsatiya birêve dibe.

Îqbal Elîremayî derheq kadr û pêşmerge û rewşa niha ya PDK Îranê dibêje; "Berî her tiştî dibe em şanaziyê bikin ku pêşmerge PDK Îranê ne, paşan hewce ye ku kadr û pêşmerge

hizbê bi awayek rêkûpêk erkên xwe cîbicî bikin, çûnkî bi kar û çalakiyên zaf-tir, em dikarin baştir ber bi pêşve herin û ji serkevtinê nêzîk bibin, rewûa ku niha em têde ne, wê bê guhertin û bi vî awayî namîne, lewma dibe em xwe amade bikin bona roja guherînan".

Îqbal Elîremayî di daviyê de dibêje ku; Ez pir şanaziyê bi rojnameya Agirî dikim, jiber ku eva yekemîn car e ku di dema pêşmergeyê xwe de hevpeyvînek bi vî awayî tevî rojnameyê PDK Îranê dikim û deng û hizrên min digijîne xelkê Kurdistanê. Serkevtin û rizgarî bo çar parên Kurdistanê.

Dr. Qasimlo gote me: " Bîr û Hizra me bi tenê li ser çiyayên Kurdistanê ye, jiber ku heya niha çiyayên Kurdistanê li piştî me sekinîne, lewma me xebata xwe bi tu alî û dewletekê ve girê nedaye".

Doma Rojevê

Bi taybetî di sala 1388'an de ku koşka dîktatoriya rejîmê ji hêrs û kerba xelkê ketibû lertzînê û şûşeya e'mrêwêliberşikestinê bû, bi rûbenda reformxwaziyê sûtistifade ji hesta mafxwazî û azadîxwaziya xelkê kirin û bi kuntirolkirina neraziyan û têkdana refên wan, serbarê tomarkirina xiyane-tek din li karnameya xwe de, dîsan rê bo afirandina cinayet û girtinan xweş kirin û carek din emegnasiya xwe bo Welîyê Feqîh û esla nîzamê nîşan dan. Niha jî heman senaryo bi zêdebûna Ehm-edîniyad dubare bûye û dixwazin tendûra sare hilbijartinê bi lîstikvanên xwe germ bikin ku zehmete vê carê wan re biçe serî û bi qewlê kurdî ew bab mir!

Nirxa Enflasyonê di sala derbazbûyî de gehist %31.5

Nawenda serhejmariya Îranê nirxa enflasyonê heya daviya Reşemaya sala 1391'an, %31.5 ragehand.

Di meha Xakelêweyê de nirxa enflasyonê %26.4 bû, lê di daviya salê wate li heyva Reşemê de gehîste %31.5.

Piştî dewleta Haşmî Refsencanî eva yekemîn car e ku nirxa enflasyonê weha bilind dibe.

Ka keziyên rewşen, ka biskên dirêj

Eskender Ceiferî

Ger ji dîroka evîniyê binihêrin û bal bidin ser dildariya keç û xortan, ger demek kurt jî bi hevalên çepergeha pîroza evîniyê re bicivin, keziyên rewşen yên berê ên keçên Kurdan tên bîra me. Helbet renga temenê me îzna wê nede, lê me bas ji dîrokê kir, bi alî kême ve jî dayîk û bavên me û kal û pîrikên me, ji me re basa wê çendê dikan. Eger bêjin gelo kanê ew keziyên rewşen ku ronahiya rojê, jê digirtin û rewşen dibûn û mîna gulistanê şewq dixistin ser çavên xortan, û xort, dikirin evîndarê xwe, renga bêjn gelo ma dema kevneşopiyê maye?! Lê ya rast ew e ku ew, çanda Kurdan e û divê bê parastin. Çandek e ku ji keçan re zaftirîn buha didanê û li hemberî nifşên berê, wan şermezar dike eger wê çandê neparêzin.

Biskên dirêj yên xortan jî, ji hingî şûnde bê buha man ku îdî benûştên devên keçan ketin devên kuran û keçan benûşit qeyîdandin. Gelo biskên dirêj jî kême balkêş nebûne?! Biskan dilên keçan dişewtand û kezevên dayîkan diheyîrand û gav bi gav dayîk li pey wê çendê dihatin heta ji xortên xwe re

keçek a baş berbijêr bikin. Xort jî tev digeriyan û her aliyek jiyane danîn d i - b e r ç a v ê n x w e

keçên gund li pey çavên xwe dilivandin heya her yek ji wan, keça baş û li gor heza xwe peyda bike.

Gelek xuya ye ku di fulkilora Kurdî de, keçan, gringiyeka tayetî heye û buha û nirxeka herî zêde jê re tê danîn. Lê parastina fulkilur û çand, erkeke ku li ser milên keçan e û parastina biksên xortan jî, erkê xortan e.

Lê mixabin nehêlan.

W a n "Modêrnîte û Post-modêrnîteyan" nehêlan keziyên rewşen û rojinkerên jiyane bimînin û nehêlan biskên dirêj û alîkarên jiyane bimînin. Jiyanakûr û dijwar jî bi jinêye ku wateya jinê bi xwe ve digire û eger jiyanakurdî jî, ji boy Kurdan nemîne, renga çanda wan jî bikeve qada çanda Finîqî û Babiliyan ku ketin hindrî kirisdanka dîrokê de û îdî hiç nîşan û hêlek ji hebûna wan nema. Gelo ew keziyên dirêj yên dayîkan ku zarokan, heta şefeqê di xewna xwe de didîtin û dayîkan jî xort û keçên xwe bi wan lorandibûn, ber bi ku de çûn?!

Kanê ew keziyên evîndaran ku jîna wan, dijiyandin û evîn, kûrtir dikirin û dilê xortan dişewitandin?!

Guman tê de tune ye ku pêşdeçûn û zengînbûna rewşa çandî, yek ji encamên herî baş ya pêşdeçûna piroseya dem e, lê nabe dem derbas bibe û çandên ciwanî û bedew, ji nav bibe û wan, kavi bike.

Bila dayîkên Kurdan bizanibin, rojinkirina jiyane, têhna jinê zêde dike û rewşa jîna Kurdî pêre dimeşe.

Em dinivîsin ji bo dîrokê, bila dîrok bi başî bas ji me bike.

Cudahiyê di navbera du peyamên newrozî de

Şehab Xalidî

Xamineyî rêberê rejîmê di peyama xwe ya îsal ya newrozî de, dîsan cuda ji henek basên mesebî, beşek ji sedema xirapiya rewşa aboriya welat vegerande ser tehrîmên "dujmin", û "dujmin" wek sebebkarê vê rewşa pîrr karesatbar ya aborî da zanîn, lê bas ji sedema das-epandina wan tehrîman ji aiyê rojavayîyan ve nekir, herçend ku xelkê welatê me êdî dizanin ku sedema sebandina wan tehrîman ji serhişkiya karbidestên rejîmê û siyasetên wan yê tevdanîkarane ne.

Ji aliyek din ve navbirî dibêje ku li "koma nîzam" û "koma xelk"ê me, di sala borî de, ber bi pêşve herket kirine. Bê guman ew jî rast e. Hereketa nîzamê di warê îdamkirina hem-welatîyan û kuştina kolberên Kurd ber bi pêşve bûye, û xelkê me jî di warê rewşa pîrr karesatbar ya giranî, bêkarî û hejariyê, hereket baş û ber bi pêşve hebûne!!.

Herweha li peyamên pêşîn ên Xamineyî de navbirî zêdetir rewşa aborî û siyasî ya welat şirove dikir, lê evsal navbirî zêdetir pêşbîniya sala 1392'an wek salekê kiriye ku bi he-

maseya siyasî û hemaseya aborî, û berdewam kirina pirojeyên aborî ên sala borî, barê giraniyê li ser milê xelkê, dê rabe û bêhnek rehet wê vedin, ku diyarîkirina vê destewajeyê di ciyê destewajeyên mesebî de, nîşana tirsê wan ji astê nerizayetiya xelkê welat di warê aborî de ye, ku jiyan ji xelkê welat reş kirine.

Lê Ehmedîniyad berevajiyê Xamineyî, pîrsa giring li cem wî, pîrsa hîlbijartinê bûye, û navbirî ragehandiye ku biryarderên dawiyê di hîlbijartina serkomariyê de xelk in. Ew peyama wî jî ji aliyekê ve dikare nîşaneyê geşekirina bê qas ya şerê deshilatê di navbera bandên curbicur ên rejîmê, û hewildana girûpên dijberê Ehmedîniyad bona derxistina deshîlata serkomariyê ji destê hevalbendiya Ehmedîniyad ya bi qewlê dijberên Ehmedîniyad "girûpa Înhirafî" de be.

Bê guman ew hîlbijartin hem di warê şerê di navbera bandên rejîmê de, û hem jî di warê tirsê rejîmê ji serhildana nerizayetiyan ku dikare rejîmê hesabî bêxe tengaviyê de giringiya xwe heye. Lê xala

herî balkêş ya di vê peyama Ehmedîniyad de pêdagirî kirin li ser dengê xelkê ye ku eva jî îdiyek taze nine, û tewayê xelkê welatê rastiyê bi taybet piştî hîlbijartina sala 1388'an baş dizanin ku dengê xelkê çiqas bo karbidestên nîzamê giring e, û Ehmedîniyad çiqas bawerî bi dengê xelkê hebûye û heye.

Pêdagirîkirina navbirî li ser cihgirkirina dadperweriya cîhanî di vê peyamê de nîşan dide ku wî di wan çend salên serkomariya xwe de dadperweriyek li Îranê de cihgir kiriye ku êdî xelkê welatê me, wê bo heta heta berê vê dara dadperweriya Ehmedîniyad bixon, lewra niha welatê din ên cîhanê jî hewcehî bi dadperweriya Ehmedîniyad hene!!

Basnekirina bi hûrî li ser rewşa aborî jî, ji aliyê Ehmedîniyad ve dikare weha bê şirovekirin ku ew deshilatê bi hemû band û girûp û aliyên xwe ve di kirîza aborî de berpirsyar dizane, ne tenê kabîneya xwe, lewra jî xwe li vê basa giring nedaye.

Bêguman xelkê welatê me êdî bi wan peyaman ne tenê dilxweş nabin, belkû ew peyam, bo wan tê wateya destpêkirina salekê nû ji giranî, gendelî, îtiyad û hejarî û gellek belayên din. Lewra êdî bi hêviya nemana vê deshilatê kar û xebera xwe di sala nû de dest pê dikin, ne bi hêviya peyamên Xamineyî û Ehmedîniyad, jiber ku bexteweriya wan tenê û tenê di nemana vê deshilatê û cihgirbûna deshilatek demokratîk û xelkî de ye.

Gotinên Pêşinan

A: Çiya Mazî

Dolab hebs e teji reqs e neqs hews e:

Dolab alavên, libasên ku mirov tede hiltîne, teşî tim dirêse û dilîze, neqs jî ku mirov bi hewes (kêfxweş) be çê dibe.

Dost li pêşiya mû dipeyive û dijmin li paş mû dipeyive:

Wekî dost ji dijmin jî ku bi mirov re dipeyive pîr zirav dide ber mirov. Lêbelê sînorek heye, heke mirov zanibe wî sînorê zirav mirov dê zanibe ku kî dost e kî dijmin e.

Dostê bêaqil barê piştê ye:

Dostê mirov heke bêaqil be ji mirov re dibe asteng û bar. Ji ber dostaniyê jî divê mirov alîkariyê jî bike. Dema serê dostê mirov î bêaqil di teşqeleyê keve mirov jî alîkariyê pê dike û serê mirov jî pê re dikeve teşqeleyan.

Dostê bava nabin dijminê lawa:

Ev gotin jî gotinek feodalî ye wekî gelek gotinên pêşîyan di dema feodalî de hatiye gotin. Lewre îro rewşê cûda ye, dijminê bavan dibin dostên lawan û dostên bavan jî dibe ku bibin dijminê lawan.

w

Dostê min dijminê postê min :

Dost carinan bi xayînî benda mirov dikevin û tirba mirov dikolin, li dijminê wiha divê miqatebe, dijminê ku dost xuya dibe.

ŞARISTANA KIRMAŞAN

Di pirtûkên kevnar de ku bi zimanê Kurdî hatine nivîsandin, navê bajar bi May û hin caran bi Mad hatiye nivîsandin. Gelek ji lêkoler û dîrok zanan dibêjin û nivîsandine ku navê Kirmaşanê di esil de Kurmancan bûye ku ji peyva Kirmanc yan Kurmanc hatiye wergirtin

A: Mecîd Rajanî

Şaristana Kirmaşanê bi panahiya 8547 hezar kîlometiran wek nawenda parêzgeha Kirmaşanê xwediyê girîngiyek taybetî û sîtratêjîke.

Şaristan ji 4 herêman û 13 navçeyan pêk tê û xwediyê 825 gundan e, û nifûsa wê pitir ji 990.368 hezar kesane.

Kirmaşan wek mzintirîn bajarê Kurdan ê cîhanê tê mêze kirin ku xwediyê gelek taybetmendiyên baş û balkêşe.

Bajarê Kirmaşanê li dîrokê de wek deriyê hatin çûna Qara Asiyayê bo mezopotamiyê tê mêze kirin. Av û seqaya bedev û hebûna çiyayên bilin û serkeş wek Şaho û Bêstûn û Çiyayê Sipî û derbas bûna çemên wek: Razawer, Qeresû, Gamasiyab, Setmere û Kerxe wek dayikekê Kirmaşan û xaka vê li hambêz girtine.

Seba vê av û seqaya bedev a Kirmaşanê 273 hezar hektar zeviyên çandiniyê hene ku ji vê hindê 58 hezar hektar avî û yê din dêymî ne.

Kirmaşan wek nawenda Roja-

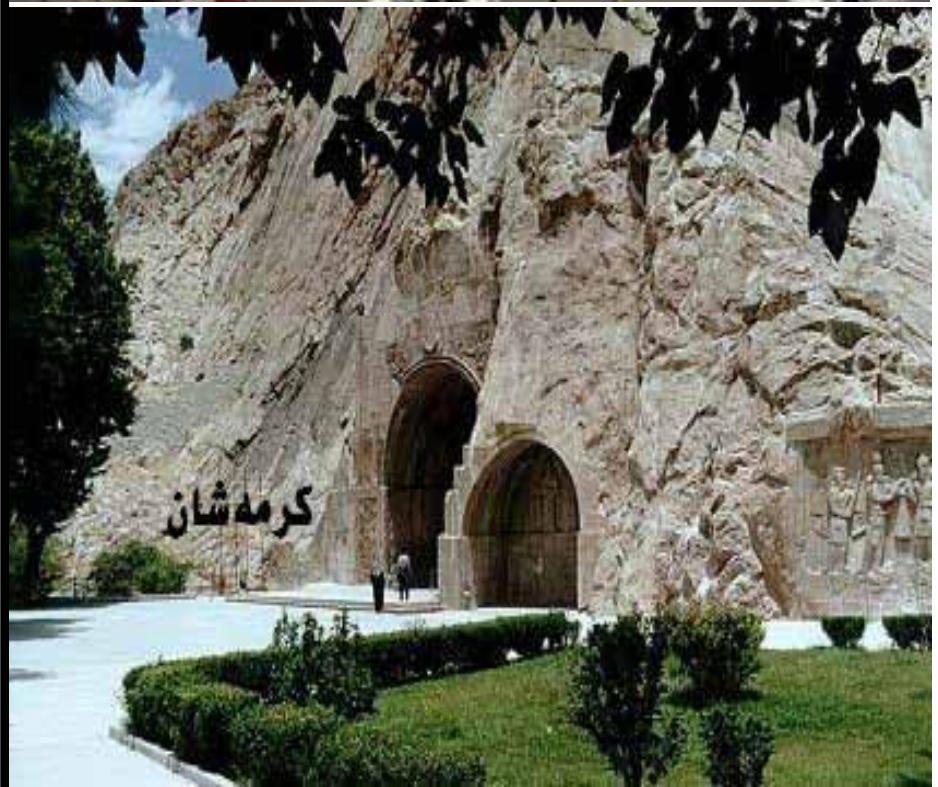
vayê Îranê jî tê mêze kirin û di nava gelên din de wek bajarê dayika Kurdistanê tê binav kirin.

Kurdên herêmê hemû bi zaravê Kelhûrî, Lekî, Soranî, Lorî dipeyvin û praniya wan Şîe ne, lê di herêmê de gelek Kurdên Yarsan jî hene ku ev ne musulmanin.

Nave Kirmaşanê ji devrana Sasanîyan li ser wî bajarî hatiye danîn. Li devrana Îslamî de navê bajar bo "Qere Mîsin" hatiye bedel kirin. Di pirtûkên kevnar de ku bi zimanê Kurdî hatine nivîsandin, navê bajar bi May û hin caran bi Mad hatiye nivîsandin. Gelek ji lêkoler û dîrok zanan dibêjin û nivîsandine ku navê Kirmaşanê di esil de Kurmancan bûye ku ji peyva Kirmanc yan Kurmanc hatiye wergirtin.

Di destpêka serhildana gelên Îranê a sala 1357'an, navê bajar bi fermana melayan bo Baxteran hate guherîn, lê li encama berxwedana xelkê û nerazîbûna gel rejîmê paşê gelek kir û her bi navê Kirmaşanê razî bû.

Kurdên Kirmaşanê gelek xwedî hest û Kurdperwer in û di pêxema gelê xwe de gelek nirxên mezin dane. Di bajêr de gelek çapemenî hene lê piraniya wan siyasetên dewleta Îranê a li dijî Kurdan û înkara nasnameya Kurdîniyê birêve dibin. Ev rojname û çapemeniyên ku karê çandî û wêjeyî dikin hemû ji aliyê dewletê ve tên daxistin.

AGIRÎ

Navnîşana derveyî welat: AFKB.P. 102- 75623 ParisCEDEX 13 -FRANCE

E - Mail: Agiri2003@gmail.com

Tel: (+)9647503640792

Birêz Mistefa Hicrî Rêz Ji Keda Şehîdên Kurdistanê Girt

Birêz Mistefa Hicrî û hevîna şehîd Xale Şêx Mihemed Bilbasî di dema vekirina hola wênayên şehîdan de

kurdistanmedia.com © 2013

Jiyana rojnamevaniya şehîd şerefkendî bû pirtûk

Xwendekarekî kurd lêkolîn li ser jiyana rojnamevaniya şehîd Dr. Şerefkendîkiriye û ew lêkolîn wê bibe pirtûk.

Hemîd moxtarî ew pirtûk ji 6 beş û 117 rûpelan de amade kiriye û bo vê lêkolînê ji 50 çavkaniyan û çendîn gotûbêjan mifah wergirtiye.

Navbirî niha li zanîngeha selahedîn li beşa Ragehandinê de ,xwendina xwe didomîne û dix-

waze vê lêkolînê bike têza xwe ya masteriyê.

Her di vê derheqê de malpera Kurdistanmedia.com ku malpera fermî ya PDKî ye, bi navbirî re hevpeyvînek pêk anîye ku xwendevanên hêja dikarin serdana wê malperê bikin, û gotûbêja navbirî li vê derheqê de bixwînin.

em wek rojnameya Agirî destxweşiyê ji birêz Hemîd Moxtarî dikin û hêviya serkevîtinê li kar û xebata wî de dixwazin, û hêvî dikin ku li demek nêz de ew pirtûka navbirî bê çap û bilavkirin.

Şikispiyêr di gellek waran de yekemîn bûye

Lêkolînan eşkere kiriye ku Şikispiyêr serbarê vê ku nimayîşnamenûsek bihêz bûye, bazirgan û malîkek (xwedî mal û milkek) zîrek û qazancxwaz bûye.

Ençama lêkolînê vê yekê eşkere dikin ku Şikispiyêr bona qazancê xwe mifah ji "xelay"ê ya Birîtanyayê wergirtiye, bi awayekî ku gellek caran bona hilgirtina xwarinê û firotina çendhember ya wan xwarinan, ji aliyê hikumetê ve biryara destbiserkirina wî hatiye derkirin.

